

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Intentant de fer mèrits per 'nà al cel
i per aconseguir l'estat de gràcia,
quatre senyores de l'aristocràcia
han tocat el xiulet al Paral·lel.

Any I - Núm. 27

Barcelona, 22 de desembre de 1931

Preu: 20 cèntims

NO ES POT FER RES DAVANT DE CRIATURES!

Després de l'estrena de "La Corona", els nostres polítics ens confien llurs projectes teatrals

Tot Barcelona, corpesa i emocionada, ha vist amb gran interès el gest del senyor Aznar, President del nostre Consell de Ministres, el qual, dament de les responsabilitats del seu càrrec, no ha dubtat a afegir el pes de la «corona» dramàtica.

De moment, semblava que la cosa no tindria més transcendència; però, com diria molt bé l'Ambrosi Carrion, «Els actes dels grans homes generen conseqüències fecundes a la falda jocunda dels déus». Metafora que, traduïda, significa que molts d'altres polítics de Barcelona, de sobte, s'han adonat que posseïen magnífiques condicions per a enutjar més o menys el públic a través d'uns quants actes poc o molt divertits. I cadascun ha donat a llum una obra.

Per a assegurar-nos del cas, hem visitat personalment alguns polítics de tots els sectors, i després de fer-se pregar poc o molt, tots ho han confessat tot.

L'obra del Sr. Giral

La primera autoritat visitada és el senyor Giral. L'interviu no ens ha costat gaire feina, pel bon acudit que hem tingut de proporcionar-nos, per vies del nostre dilecte amic el músic Fontbernat, una presentació del batlle de Tolosa: tan aviat ho hem posat en coneixement del senyor Giral, que ha desaparegut tota reserva, adhuc la més elemental:

—Que què preparo? Doncs, ja veuran, una obra bancària en tres actes o sigui operacions. En castellà, naturalment; el català sols l'empro quan es tracta de vodevils del Paral·lel. Aquesta me l'escriven entre en Lluís Capdevila i un xicot de L'Opinió que ara no em recordo com s'anomena. Se'n dirà «Por Oriente sale el ragasol», i serà d'allò que en diuen *ludres* i *serenos*. Entre altres trucs es veurà un gran bloc tot d'or, en mig d'una cova de pirates; un caba-

ret, «El Olimpo del Oro», amb tanguistes autèntiques, i un-anau submarina que sap navegar entre dues aigües.

En aquest moment, amb un gest natural, el senyor Giral ens treu el rellotge de la nostra butxaca, i exclama:

—Me n'haig d'anar al meu despatx de Finances; torni un altre dia, que parlarem més: i tingui el rellotge, que és ben seu... Vaja! no faci aquesta cara! ¿Que es pensa que quan un hom és ministre no pot fer alguna que altra brometa?

El drama de l'Esquerra

Vollem veure en Companys; però desistirem. Ens van jurar que es limitava a fer un plagi d'en Giral, i no ens va semblar que tingués gaire interès.

En cerca d'emoció fortes acudirem a en Lluhi. No és, aquest jove i ja diputat, allò que en diuen un «toro» fàcil de torçar. La primera paraula que va adreçar-nos va ésser «orellut», per acabar amb «ruc i bèstia». Després, però, canviant ràpidament de tàctica, va seure's plegat en quatre o cinc i somrient, encengué un cigarret i va declarar-nos:

—Mis proyectos teatrales... Ai! perdoni, és que tinc Madrid al cap; els meus projectes teatrals es reduïxen per ara a un melodrama titulat «Los ministerios de Madrid, o sea el amor libre»; hi haurà de tot: diputats que van i que vénen, discursos, memòries i carteres que treuen el nas per l'horitzó, després, pel romàntic ideal d'un jovecel que gosa proclamar-se en plenes Constituents la seva fe en l'amor lliure, fugen i s'esvaeixen com la primavera: que és *hermós* ser romàntic!

La veu tremola: dos fils de llàgrimes; una encaixada, i un «Passi-ho bé; l'acompanyo en el sentiment.»

A la Lliga cultiven el vodevil

—Ai, ai! Don Lluís, ¿com és aquesta cara de Pasques? Jo, li

ho asseguro, llegint les jeremíades d'en Pla, me'l feia ben pes-simista.

—De portes enfora, jove; de portes enfora—ens diu, tot mel, en Duran i Ventosa—, però, per dins hi ha la gran rifada; desde luego, això queda entre nosaltres. Maquiavel, ¿que se l'imagina plorant per l'expulsió dels jesuïtes?

Amb el cap li fem que no.

—Per distreure'm preparo un vodevil alegre del gènere francès: «Cambó marit». No hi mancarà res: ni dues *querides* ni un armari i vuit portes. Tan aviat manem nosaltres s'estrenarà, i no dubtem que Alfons XIII en persona honorarà amb la seva presència l'estrena.

Drama en espiral del senyor Bofill i Mates

—Ja l'entenc: el meu drama seguirà la trajectòria d'una barrina, d'un cargol, d'un filaberguà; adés amb el soc, adés amb el coturn, emprarà les paraules més camperoles en bona harmonia amb les més saberes; tan lluny meu i d'Acció Catalana és perdre's per un paller com les agulles, com perdre's pels nivells a tall de polsagueres irrisòria, o d'aquelles candoroses i delicades volves que en diuen àngels; li diria el títol del drama; però no pas per ara; jo mateix el sé i no el sé; em consta i no em consta; a estones, fins i tot, em desplaui sense, per això, de deixar de plaure'm amb tota l'ànima; si vós, amic, sou gentil entenedor i destre en les gòtiques subtilitats del «trobar clar» Ausias-marquà, ja sabreu per on navega la llanxeta de la meua fantasia. De totes maneres, us regreco inefablement d'haver pensat en la meua humil persona. Vaja, adéu-siau.

Ens allunyem de mestre Bofill esbalaïts: tot el que ens ha explicat és com si ens digués Llúcia.



— Ha sentit? Criden «Mueren el gobernador!»
— Yo había entendido «Viva el gobernador!»
— Bufa! Ara no més mancaria que s'haguessin equivocat!

El Sr. Joaquín Montaner no perd el temps

No hi ha dubte que el senyor Joaquín Montaner detenta el «record» mundial de la lleialtat. Lleial a la Dictadura, en temps de l'Exposició; després va ésser-ho al Govern Berenguer; persistí sota el Govern de l'almirall Aznar i, darrerament, ha transportat la seva lleialtat, amb armes i bagatges, a la naixent República. No es pot demanar una més universal lleialtat que la del senyor Joaquín Montaner.

Ara, que ell, per a recompen-sar-se la seva virtut, ha ideat procurar-se el càrrec de secretari del Port Franc, càrrec que, malgrat el nom, no és de franc, sinó un xic ben retribuït.

Per Madrid s'acompanya sempre de l'Emiliano i en Companys, per tal d'obtenir aquesta misèria; en veient-los, algú, versat en ciència evangèlica, ha dit que hom no sabia qui dels tres era el Jesús de la colla.

A. M. D. G.

Las amazonas de Cristo Rey

Antigament, la feina dels màrtirs era molt penosa; calia, per exemple, deixar-se posar nuu i clavats en creu; permetre que amb unes devanadores et cabdellessin els budells, o, simplement, exposar-se a ésser devorat per les feres al «colosseum», que era una mena de plaça de braus o «espectàcul nacional» dels romans. Tot això era perillós, i més d'un hi havia deixat la pell.

Però, el que és ara, ¿qui no n'és, de màrtir? Es fa a les millors famílies, i costa ben poca cosa; per a fer-ho més divertit i assequible, fins i tot, us poden donar la palma al Paral·lel.

Aquesta idea singular de guanyar la santedat a la mateixa sala d'espectacles de l'«Apòlo», sens dubte va seduir algunes senyorettes de la nostra semi-aristocràcia, les quals, confont una representació teatral amb un partit de futbol, hi assistiren provistes de sengles i robustos xiulets de llauana, decidides a fer triomfar la Santa Causa i a xiular per amor de Déu i dels sants.

Joana d'Arc no hauria fet menys; per a acabar de completar l'aire guerrer de l'empresa, *Las amazonas de Cristo Rey*, com elles mateixes es titulen, amb unes vestides amb una indumentària d'alpinistes, com si es tractés de pujar les muntanyes de l'Himalaia.

Però, aquí ve la part poc edificant: aquestes castes donzelles oblidaren que, en realitat, el que feien elles era sortir de nits totes soles, acompanya-

des d'homenots, algun d'ells casats (ben segur que si alguna amiga seva s'hagués comportat igualment, s'hauria vist molt bescantada d'elles); on anaven? Al Paral·lel! Soles i amb homes, al Paral·lel!

A més, com que «A. M. D. G.» està excomunicat i elles hi assistiren, ara es troben excomunicades; de manera que el bisbe les ha d'absoldre, com a premi de llur gesta.

Però, amb tot, ¿què compon això amb veure's exposades als lleons, com hauria passat en temps de Roma?

Avui en dia, decididament, el martiri és ben poca cosa.

Sempre, naturalment, que no s'hi barregin qüestions del cor; perquè hom diu que un ben plantat guàrdia d'assalt s'ha enamorat d'una d'aquestes *amazonas*, i el podreu veure tot sovint fent l'ós davant de casa d'ella.

No dubtem que ens regalaran els confits.

Un Xirau Palau de l'India ens visita

La nissaga gloriosa dels Xirau-Palaus, tingué en temps de Visvamitra una branca la qual s'estengué per terres indostàniques. Llur nom, indostanitza, esdevingué «Shiva Rao-Palau».

I ens ve molt de nou que l'eminent senyor Carreres Candi en els seus articllassos de «La Vanguardia» no hagi parlat d'aquest afer d'erudició. I, a propòsit de Carreres Candi, hem de fer menció d'una particularitat: «Candi» correspon a «Ghandi»; de manera que, per aquest cantó, també ens trobem en plena Índia.

Res; que, per tot arreu, estem voltats d'indis.

Només ens estranya la singular desatenció del nostre Ajuntament que no es va preocupar que no els faltés, durant llur estada entre nosaltres, llum de Bengala.

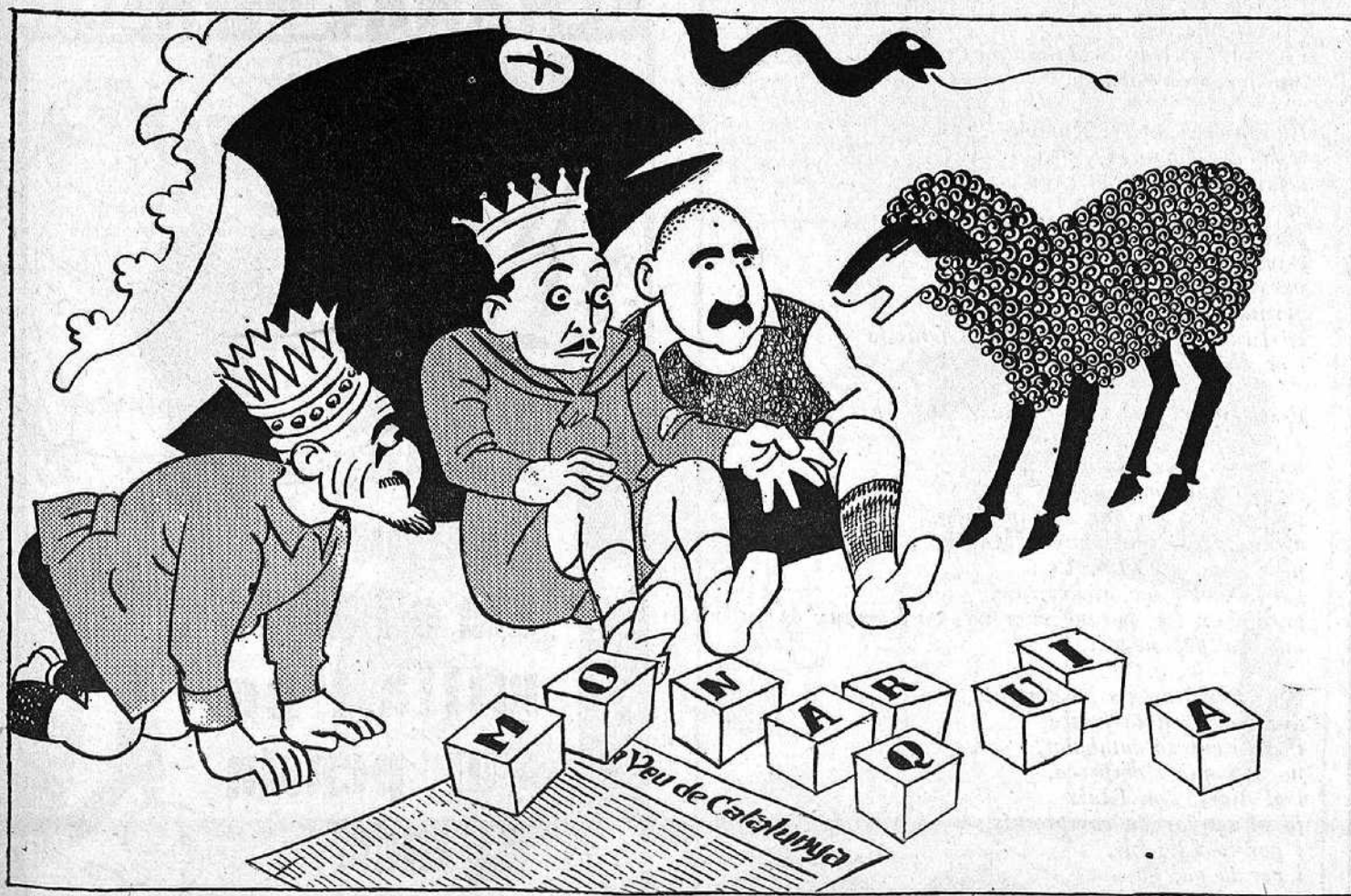
¿Serà xiulada la missa del gall?

«El gorp laic i conscient del districte III» (ho sabem de bona tinta: Watermann de la millor qualitat) sembla que prepara una xiulada a la missa del gall, com a resposta a la que «Las amazonas de Cristo Rey» proporcionaren a l'estrena de «A. M. D. G.»

Per tal d'evitar-ho, les esglésies, aquells dies, es veuran plenes de guàrdies d'assalt disfressats de reverends: llurs tranks aniran camuflades de ciris.

Els rectors de les parròquies, també, han encomanat a les quatre «senyorettes d'assalt» que estiguin a punt per a tot allò que pugui oferir-se.

«El Be Negre» desitja un bon estiu als seus lectors



«MONARQUIA? REPÚBLICA? MONARQUIA?»

— Ja sabia que la Lliga era indiferent davant les formes de govern, però no em creia que ho fos tant.

«La Rambla» (esport i ciutadania) segueix sacrificant-se pels seus llegidors

La setmana passada, una novíssima comissió de llegidors de La Rambla (esport i ciutadania) va personar-se a la redacció de l'esmentat setmanari, i va fer constar la seva més enèrgica protesta perquè ja feia més de vuit dies que no havien publicat cap intervist amb el senyor Macià.

No hi havia ni el director ni el senyor Sunyol i Ciutadania, però els comissionats van ésser molt ben rebuts i van sortir magníficament impressionats.

A l'hora de tancar aquesta edició, ens hem assabentat que La Rambla (esport i ciutadania) sacrificant-se una vegada més pels seus llegidors, aquesta setmana ha reprès els intervius amb el senyor President de la Generalitat.

Felicitem efusivament a la comissió per l'èxit obtingut.

Ha estat trobat el cadàver de «La Lliga Regionalista»

Madrid, 22. — Uns nens que jugaven per uns marges prop de Vallecas, han trobat un cadàver en estat de descomposició, embolicat amb exemplars de La Veu de Catalunya i El Debate; es tractava d'una dona vella, grossa i mutilada sense cap ni peus.

Conduït a la comissaria de policia de més a prop, el cadàver ha declarat anomenar-se Donya Lliga Regionalista: preguntada per l'edat, ha manifestat tenir la que representa; degudament escorcollada, li han trobat damunt uns articles de Josep Pla, amb un llonguet amb botifarra enclòs en ells; unes cartes de don Lluís; sis carteres de ministre de la monarquia i un targeter amb uns paperets fins que contenien pèls de les barbes de don Josep Puig i Cadafalch i don Francesc (d'Assís a vuit) Cambó; i dels bigotis d'en Ventosa i Calvell i de les trenes d'una núvia tagala del Sr. Pellicena i Camacho quan era jovecel, als seus anys de Manila.

Tots aquests pèls anaven lligats amb cintetes dels colors «rojo i gualdo» (Codolà i...).

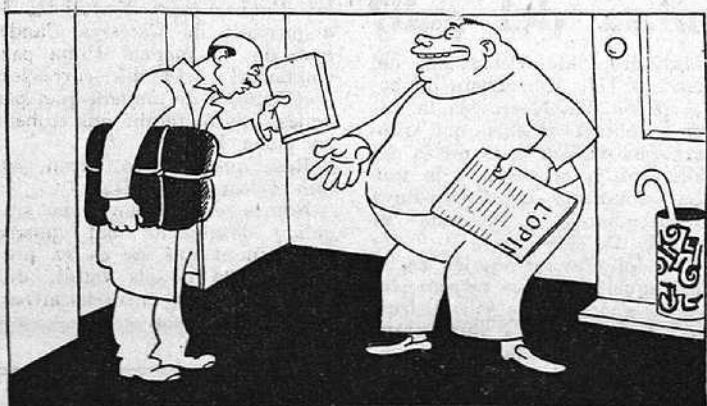
La troballa és comentadíssima per tot Madrid: tothom la relaciona amb la imminent arribada del senyor Cambó a Espanya, que diuen que ve a proclamar la República.

I UN BE!

Ha sollicitat l'ingrés a la penya pugilística paleolítica «Boxing-Pera», de l'Institut d'Estudis Catalans, el conegut boxador (pes mitjà) Jim Folkitorres.

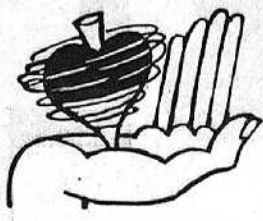
El consell d'àrbitres, però, li ha denegat l'ingrés al·legant que l'esmentat esportman és considerat amateur; i al «Boxing-Pera» només volen professionals.

En canvi acordà l'admissió del pes pesat Joe Pucigada-falch. (Això de pesat va per les seves llaunes sobre l'art romànic).



—No li interessa pas l'almanac d'EL BE NEGRE?
—I ara! Que potser faig cara d'alienista?

amb el cor a la mà.



«CON ORO, NADA HAY QUE FALLE»

Aplicant-nos la seva tarifa mínima de publicitat (els amics són per les ocasions). L'Opinió de diumenge publicava una caricatura de primera plana en la qual els personatges que dialogaven arribaven a la conclusió que si bé de l'Ateneu de Madrid n'ha sortit l'Azaña, de l'Ateneu de Barcelona n'ha sortit El BE NEGRE.

Mai hauríem cregut, i això que hem pagat el reclam pesseta sobre pesseta, que un diari tan governamental, seriós i entenmentat com L'Opinió, s'atrevis a publicar en aquests moments de màxima cordialitat un text que pot ferir tan fondament la susceptibilitat dels socis de l'Ateneu de Madrid. Perquè si de la seva casa no n'ha sortit cap BE NEGRE, això no és motiu suficient per tirar-los encara la superioritat de l'Ateneu de Barcelona.

Però... el que poden els diners!

LERRROUX S'EXPLICA

L'aparició a tota la premsa de les declaracions del senyor Lerroux, declarant carn de la seva carn el Milianu, produït en el president de l'Associació de la Premsa de Madrid, càrrec al qual acabava de reintegrar-se l'ex-ministre d'Estat, profund dolor, en veure com els periodistes provincials no sabien interpretar degudament les seves paraules, ni localitzar-les.

—Si dije lo que dije—manifestà tot seguit de rebre el nostre enviat especial—, lo dije para los amigos de Pontvedra. Ellos sabian lo que queria decir al decirles que Emiliano era carne de mi carne. Ellos tambien tienen carne de su carne y la envian para el consumo a todos los lugares de España. Para ellos hablaba y ellos me comprendieron, como me comprendió seguramente el amigo Giralt. El revuelo que tuvieron mis manifestaciones estaba, pues, completamente injustificado.



—Ara que estem tranquils, ja ens podem fer retratar!

LES INSIDIES DE «LA VEU»

L'endema de les famoses reunions de la minoria d'Esquerra Catalana, a conseqüència de la crisi, La Veu de Catalunya reproduïa la nota facilitada als periodistes de la manera següent:

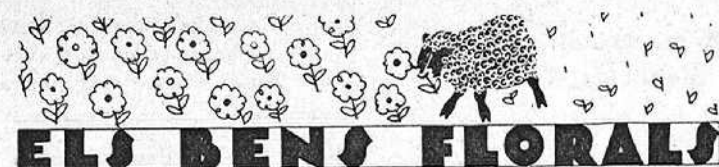
«Reunida la minoria d'Esquerra Catalana i Unió Socialista de Catalunya a instància del senyor Carner, etc., etc., segueix la nota, que acaba: considerant que la finalitat del futur Govern encaixa plenament dintre les manifestacions fetes ahir pel senyor Companys.

La concurrència fou extraordinària. Hi assistiren senyores. Oficià l'acte religiós el sacerdot senyor Garcia Vilches, ajudat per l'ex-diputat liberal don Joan Bofill.»



A. M. D. G.

—Silbad, niñas, silbad, que ahora esto se hace en las mejores familias.



ELS BENS FLORALS

El desembre congelat (Cançó popular nadalenca)

L'esquerrà de morro fort
diu mal de l'Anguera,
perquè amb la vaga del port
ha fet la pantera;
per poder dormir tranquil,
no el vol al Govern civil,
i l'Anguè, gué, gué,
i l'Angà, gá, gá,
i l'Anguè, i l'Angà, i l'Anguera amb penes,
els hi diu: «bue... buenas!»

El senyor Lluís Companys
surt de polleguera,
i ha parat cent mil paranyes
per pescar cartera,
i per 'llò de l'afer Bloch
li han tirat un cop de roc,
i l'Azà, zà, zà,
i l'Anà, nà, nà,
i l'Azà, i l'Anà, l'Azaña amb traça,
diu que prou rabassa.

El senyor Carné i Rumeu
té la de Finances,
i farà que baixi el preu
de figues i panses;
però els nois de «L'Opinió»
estan fets un ericó,
perquè en Llu, Llu, Llu,
perquè en Lli, Lli, Lli,
en Llullà, en Llillà, Llullà vol tenir-la
i en Carner l'hi birla.

En Lerroux, per cent raons,
o per fè el gitano,
ha donat tres rosegons
al pobre Miliano,
i després, com que és tan llarg,
dirà «prendas» al senyor March,
perquè en Le, Le, Le,
perquè en roux, roux, roux,
perquè en Le, perquè en roux, en Lerroux és un
que va pel negoci. [soci]

En Cambó no els ha arribat,
diu que pren la fresca,
i en Ventosa, atabalat,
no sap què s'empesca,
i al diari, don Lluís
fa el senyor de compromís,
i per la Lli, Lli,
i per la ga, ga,
per la Lli, per la ga, per la Lliga udola
don Pere Rahola.

Insidiosament, La Veu de Catalunya havia posat al final unes ratlles de la missa dita a Palau. Afortunadament, aquestes maniobres no fan cap mal a l'Esquerra, ja que La Veu no és lligada a cap dels elements de la F. A. I.

UN ALTRE EXIT—NOSTRE NATURALMENT

Diumenge a la tarda, a l'Hotel Colom, un il·lustre admirador d'EL BE NEGRE va fer present a la senyora Azaña d'un exemplar del número passat del nostre setmanari, en el qual, com el lector recordarà, hi havia una caricatura d'en Cestany que presentava el senyor Alcalá Zamora escollint entre cinc Azañas posats de rengle el president del consell de ministres.

La senyora del cap del govern restà enamorada d'EL BE NEGRE i encarregà cuina-correris mitja dotzena d'exemplars del nostre darrer número.

Com es pot veure, dia per dia EL BE NEGRE avança amb un pas més segur vers els seus destins gloriosos.

BURGOS FELIÇ SOTA LA EGIDA DE L'EXCELENTÍSSIMO BRAULIO

L'edifici del govern civil de Burgos, afeguen-vos si és bo, que fins i tot l'ínclit Braulio Solsona va trobar que no podia anar ni amb rodes: «Més que un Govern civil—digué— això sembla un govern incivil».

La bona opinió que l'«Excelentíssimo Braulio», com allí li diuen, té del govern civil i de la ciutat, correspon exactament al que la ciutat té d'ell; tot Burgos viu en una compenetració amb el seu governador: als cafès donen el sucre embolicat amb papers embellits amb imatges d'Alfons XIII; les orquestres toquen la marxa reial, etc., etc.: en fi: un èxit.

J. A. Trabal, amb motiu de tot això, està esperançadíssim i no desconfia d'arribar algun dia a fracassar també a Burgos.

LES AVENTURES DE GIL ROBLES

Recentment Gil Robles ha passat uns dies a Barcelona i ha donat conferències a Santa Anna; després, ha passat a Vic, amb èxit falaguer; val a dir que parlava a convençuts.

La nota més remarcable de tota la seva estada, són aquells aplaudiments del públic piados barceloní, congregat dins l'església de Santa Anna.

Amb motiu d'això, algú feia notar a un dels assistents la impropietat que representa d'aplaudir dins un temple.

—Ja veurà—respongué el «cavernícola», com que enguany no anem al Liceu, bé ens hem de poder esbravar allà on sigui.

El company d'un altre Azaña

Aquesta anècdota és històrica. El dia mateix de l'arribada de l'Azaña, en arribar el tren al parador del Passeig de Gràcia, va pujar al vagó presidencial un senyor ja d'anys i d'aspecte venerable. Tant, que ningú no va gosar barrar-li el pas; aquest bon senyor, emocionat, va repetidament abraçar el President del Govern mentre amb veu commoguda retreia llur antiga amistat i els anys que feia que no es veien. L'Azaña correspongué a l'entusiasta rebuda del seu vell amic:

—Caramba; quien lo diría—feia l'intrús—verte en un lugar tan elevado.

—Si, chico, ya lo ves—respondia amablement el ministre.

Però vingué un punt que no es posaren d'acord, quan el visitant exclamà:

—Por lo menos hace cincuenta años que no te había visto; desde que íbamos a la escuela juntos.

L'Azaña va obrir uns ulls com unes taronges; en efecte, ell només té cinquanta anys. Com podia ésser, doncs, veritat?

I llavors vingueren les explicacions. Al cap i a la fi resultava que aquell senyor havia conegut a estudi, ja feia cinquanta anys, un altre Manuel Azaña, que Déu sap on deu parar, si és que viu.

En Cambó projecta un viatge a l'Estrato-Esfera

París, 21. — Contra el que es diu que el senyor Cambó arriba a Barcelona a convidar els seus amics a menjar un gall de suro comprimit, nosaltres podem assegurar que el líder de la Lliga prepara un viatge a l'estrato-esfera.

A bord d'un esfèric que s'anomenarà «La Veu de Catalunya», l'eminent ex-eminença pensa assolir aviat la lluna i, allí, provarà de tocar de peus a la lluna, ja que no li ha estat concedit per la sort de tocar mai de peus a terra.

El Sr. Duran i Ventosa, convidat a l'excursió, s'ha excusat d'anar-hi, pretextant que és molt propens a costipar-se.

Sembla que a la barqueta només s'embarquetaran amb en Cambó, en Casabó i un gos d'aigües anomenat Juan Tercero.

Enemics nobles

Las Amazonas de Cristo Rey, entre les felicitacions del «padre» Sarabia i el general Despujol, n'han rebuda una de molt curiosa, signada — ¿mai no diríeu per qui? Per l'Artemi Aiguader.

Està en castellà i fa així: «A fuer de enemigo noble, felicito por su denuesto a las Amazonas de Cristo-Rey, aun no compartiendo sus opiniones; en el fondo nos parecemos más de lo que parece. — Artemio.»

ALMANAC EL BE NEGRE



Apa,
senyors,
mà a l'armilla i no
s'hi pensin
més!

Nous episodis de la guerra Vachi-taxista

—Vós mateix—ens havia dit el nostre director, ensenyant-nos amb gest negligent i generós la porta ferrissa de la caixa—. Vós mateix; tireu de beta, però porteu-me l'inter-viu. En un afer com aquest, no és possible que ens limitem a retallar la premsa nord-americana; El Be Negre és un diari avui tan important com The New York Times i demà passarà ho serà més. Pot pagar-se, doncs, els enviaments especials que li convingui. S'ha acabat la feina de retallar. Vull original original, i del més original.

I donant-nos una petita empenya, ens posà al mig del carrer amb un paquet de quatri-lles sota el braç.

Pel que ens havia dit el director, comprenguerem al cap d'una estona de meditar-ho, que acabàvem d'ésser nomenats enviats especials d'aquells que el nostre gran diari es pot pagar. El fet que no ens haguessin pagat encara ho atribuïrem a una simple distracció del director.

El nostre magnífic 24, marca St. Josep de la Muntanya, ens deixà a quatre passes de la residència. No n'havíem fet tres, que un crit ens deixà plantats.

—Quien vive?

—La República Espanyola contestàrem decidits.

—Què genty?

—El Be Negre.

—Santo y seña?

—A la merda!

—Pase usted, caballero. I passàrem.

—Riiiiiii! Ring riri ring ring, ring ring!

I esperàrem davant la porta tancada de la Villa Taxita.

—El senyor Vachier?—preguntàrem quan la criada obrí.

—Ell no hi és, però si li és igual rebrà el seu germà.

—Perdoni; no és pel putxing-ball que ving jo.

—Vol dir? Miri que és bo!... li agrada molt! És de can Bricall!—digué la raspa amb picardia.

—No; no venim pel putxing-ball; venim a parlar, només que per parlar i solament per parlar amb el regidor. Apa, bojota! Si volguéssim alguna cosa més, ¿et penses que demanàrem per ell?—li contestàrem plantant-li natxada i fent-li l'ullet.

—S'esperarà un moment?—ens preguntà, coqueta.

I contestant-nos aquell ullet amb un altre que ens confirmà les sospites que ja teníem de les convívies dels radicals amb l'Esquerra, ens deixà plantats al rebedor. Aci, pensàrem, és on el germà de l'amo rep.

Ves quina varietat de germans hi ha al món! La criada trigava a tornar i com més trigava més perills veïem de l'empresa que ens proposàvem. ¿Com ho faríem perquè nostre interviu no ens engegés al seu indret favorit? Ah!

—Senyor Vachier—diguérem resoltament en entrar al despatx del President de la Comissió de Circulació—, venim de la merda, som a la merda i sortint d'aquí anirem a la merda. Mentrestant, venim a fer-li un interviu sobre la seva intervenció en la qüestió dels taxis.

Ens mirà, i en la mirada que ens dirigí comprenguerem que havíem guanyat el seu cor, tot el seu cor i res més que el seu cor. Ens senyala una butaca i ell en prengué una altra.

—Li comptaré per la primera tarifa—digué, amb bonhomia. I baixà la bandera d'un taxi-baby de plata que tenia en lloc d'escripció.

Una vida de sant

—Jo, jove—digué—, com tots els savis vaig tenir una joventut molt incerta, fins que vaig trobar la meua veritable vocació. Vostè no sap ni sabrà mai el que són aquestes lluites internes quan hom va d'una carera a l'altra sense encertar-ne cap. A l'últim, bé n'havia d'agafar alguna o...

—O ella agafar-lo a vostè, no? La vida és plena de perills.

—Plena de perills...—digué meditatiu el nostre interlocutor—, però de vegades, dels perills en surt la llum—afegí amb cara d'il·luminat—. Vaig ésser enginyer industrial.

—Ah!

—Sí. I en vaig veure, de màquines! En vaig veure! N'hi ha unes que tirant-hi deu cèntims surt una pastilla de xocolata; d'altres que ensenyen senyores en camisa. Però, ¿vol que li digui? No m'interessaven. No

feien més que calderilla... ¿No ha escrit mai, vostè?

—No.

—Doncs, jo em vaig posar a escriure. Vaig fer una novella que es titulava «L'Art». Però no la vaig voler firmar amb el meu nom. Vachier escrit amb lletres majúscules, no fa bonic; hi manca l'accent.

—Però, no és el seu lema?

—Sí; però que l'usi jo és una cosa, i una altra que s'hi engeguin els altres.

—Ah!

—La vaig firmar amb el nom de Watxer.

—Bona!

—Mentre l'escrivia vaig tenir una revelació. Si hi hagués un aparell que marqués a tant l'hora el treball que hi has passat!, pensava. I això ho pensava un dia que vaig agafar un taxi.

Un taxi! Això sí que és un aparell! Marca... marca... quina manera de marcar! Ja us ho diré; mireu si em va agradar, que em vaig fer xofer. Vaig entrar a la casa David (que Dios confunda), i d'aquí ve tot. Em semblava—afegí—que entrem a la segona zona.

I canvià la tarifa.

El camí de Damasc

—Quina cosa tan bonica és un taxi!—continuà—. Feia poc que en tenia un, quan un dia (allò va ésser un miracle de Sant Cristòfol, no en dubteu; jo sóc ateu, però que no em toquin Sant Cristòfol) un dia anava contra direcció Rambla avall, i en ésser a les Drassanes jo no sé què devia passar que barrabum! se'm presenten un per davant i l'altre pel darrere, dos tramvies, i ens deixen sols jo i el taxímetre. La resta havia desaparegut.

—I no es va matar?

—Qui, jo?

—Sí, vostè.

—No. Però va ser com una llum que m'il·luminà—afegí amb ulls d'il·luminat—. Si els tramvies no haguessin estat grocs, vaig pensar, no els hauria confós amb aquesta llum que m'il·luminava; i si el taxi hagués estat groc i no gris, els tramvies l'hauríem vist. Vaig sentir una veu que deia: «Vachier, Vachier, ¿perquè no em persegueixes?» i me'n vaig anar a l'estranger a estudiar.

—A meditar?

—No, a meditar no; jo no medito mai; és cosa de capellans, això. A estudiar. Vaig veure tot seguit que la culpa de tot la tenia la desorganització del servei. Massa competència, ja li diré: massa marques i massa colors i massa telèfons. La culpa és del caràcter de la nostra gent. Només s'ha de fixar en una cosa: aquí hi ha catalans i castellans i gal·les, i basco-navarresos. ¿I a fora d'Espanya? Ja pot buscar per tot el món, que no hi trobarà cap d'aquestes diversions. A fora d'Espanya tot hom és estranger! tots són uns!

—Té raó; mai no ens hi havia fixat!

—Si en tinc? Per això vaig proposar-me que aci els taxis tots fossin uns. ¿Per què els jesuïtes són tan forts? Perquè tenen un sol Déu! Doncs els taxis també han de tenir un sol taxi!

Un sol taxi, que vol dir un sol color, un sol telèfon i una sola Confederació. Amb aquest credo laic em vaig llançar la reforma tot seguit de tornar, escriure a La Nau i ésser regidor de l'Esquerra.

—Ah, ¿vostè va estar a La Nau?

—Sí, però no ho digui; no té cap importància: va ésser per a aprendre de nedar.

—Sí que...

—Oh, és que em vaig trobar que ja en sabia.

—I va organitzar la indústria?

—Vaig organitzar la indústria.

¿No hi havia una productora cinematogràfica titulada «Artistes Associats»? Doncs, jo vaig fer «Taxistes Associats». Els Artistes Associats no havien sortit de les altres cases productores? Doncs, els taxistes associats han sortit de la David com jo mateix.

¿Els Artistes Associats no tenien un estudi? Doncs, nosaltres tenim un garatge i una societat i uns taxis. De la societat en diuen «Electric-Motor-Transport».

—Nom bonic!

—I un director tècnic, ¿què li sembla?

—I del director tècnic, ¿com en diuen?

—Vachier, home, Vachier!

—Bell nom!

—Pot dir-ho, i enèrgic. Els aixafarem; sí, senyor, els aixafarem!

I mirant sobtadament el taxímetre, digué:

—Són set deu. No tinc canvi.

Com que no portàvem més que duros, ens dispensà de tornar a la merda, i tornàrem, en tramvia, a la redacció.



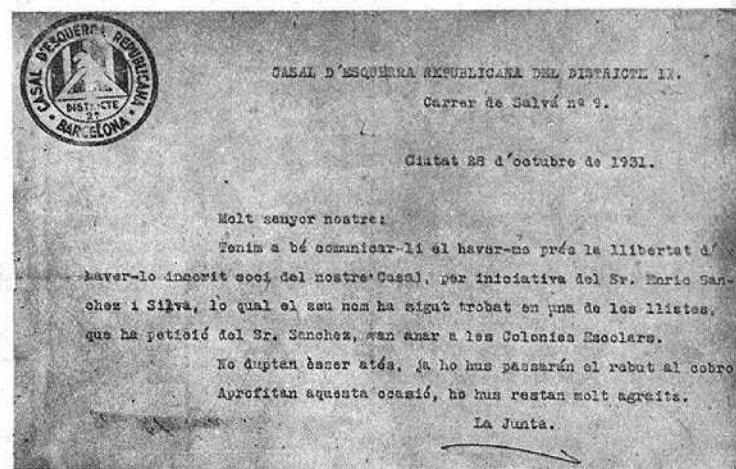
Ventosa.—El que és jo, bé penso posar la sabata al balcó.

Cambó.—Que no ho veus, ximple, que aquest any no n'hi ha de Reis?

Floretes del bell catalanesc

El Casal d'Esquerra Republicana del districte II és dels Casals més eixerits que mai hagi conegut Barcelona, després dels Planes i Casals; no content amb mantenir entre els seus associats el més gran escalf esquerrià-republicà possible, mirava d'augmentar-ne el nombre, mitjançant un procediment que seria injust de qualificar de poc enginyós.

En efecte: cada ciutadà que s'havia basquejat per fer entrar un fill seu a les colònies escolars rebia una fulleta redactada així (ho reproduïm amb gravat):



Ara, que nosaltres opinem que a la veritat, els que havien d'anar a estudi són els redactors d'aquesta carta. S'ho ben necessiten.

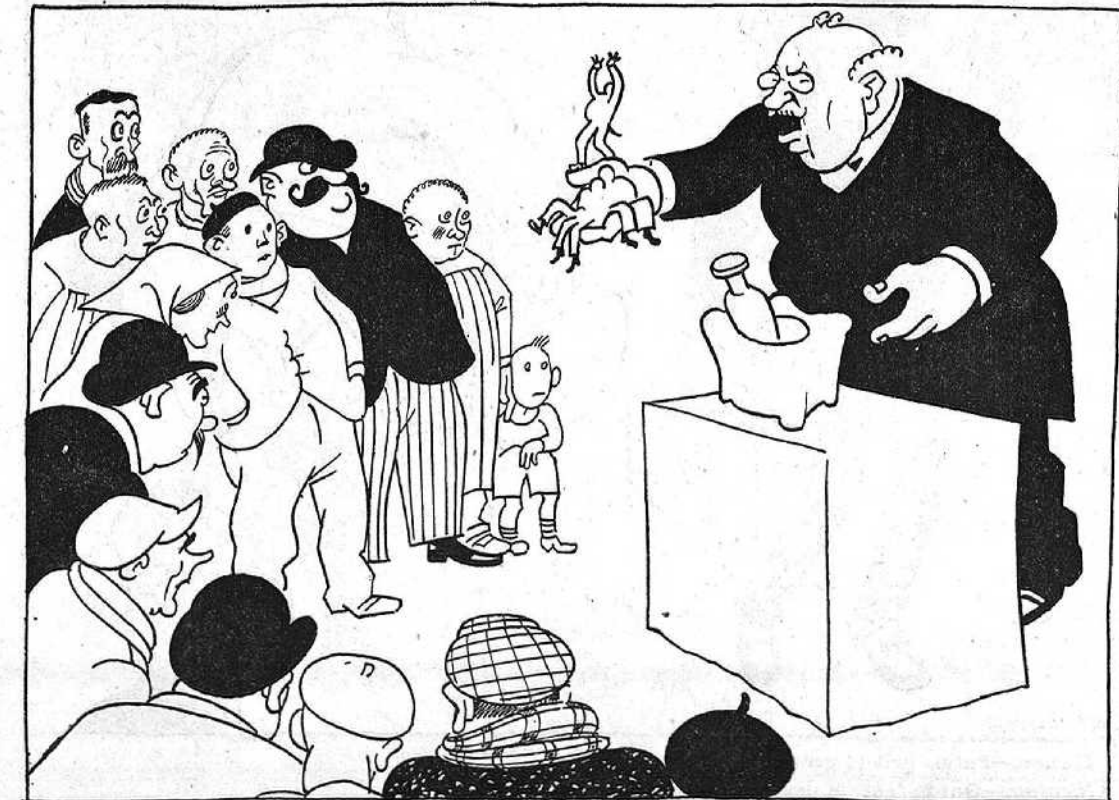
La nostra "dècima" (en prosa)

Diuen que per Nadal cada ovel·la al seu corral; però El Be Negre no és cap timida ovel·la i pensa, tant per Nadal com sempre, anar per aquests mons esbrinant el que hi passa i el que cal fer.

Les peripècies d'El Be Negre amb el fred d'aquests dies, descrites, farien més impressió que les que, en poètiques estrofes, recreen vigiliants i serenos i escombriaires. Però, nosaltres, que som humils com les violetes boscanes, no en volem treure cap profit. Auantem i treballlem fermes sempre en profit de la causa de la Veritat, la Intelligència, l'Ordre i el Pociello.

La nostra filantropia i l'amor que tenim a les bones bèsties com el B. O. C. i el P. O. R. C., no els fem extensius als galls dindi ni capons del Prat; si tenim diners, fins i tot declararem la guerra a les «poulardess» de la Bresse.

EL BE NEGRE



—Com més poc radicals siguem, més aviat friomfarà el partit radical!

Escenes de la darrera crisi

Una cartera, per l'amor de Déu!

La manifesta actitud de rebeldia en què, en produir-se la crisi es col·locà el representant de Catalunya en el ministeri el senyor Nicolau d'Oliver, dimittint amb els altres quan tot hom creia que les seves manifestacions de ganes de dimetir era per embarcar els altres i quedar-se sol, donant a Catalunya l'avinentsa de tenir un Consell de ministres complet, va produir, en ésser coneguda, veritable estupefacció en els que en ell havien posat la confiança.

Calia posar, però, al mal temps bona cara i mirar com es proveia la cartera tan imprudentment abandonada.

Tan aviat com es va saber la defeció, el senyor Companys exclamà en altres termes:

—Ja l'hem feta bona! Ara l'Alcalde Zamora es veurà obligat a donar l'encàrrec de formar Govern a un castellà! Si m'haguessin de consultar a mi...

I el consultaren; però, per delicadesa, no podia pas demanar la presidència; aquestes coses no es demanen, però s'entenen. I, com tots, aconsellà l'Azaña.

I fou l'Azaña l'encarregat. I com que a tout seigneur, tout honneur, com deia el senyor Companys en sortir de la casa Berlitz, estava segur que el senyor Azaña es recordaria dels seus afavoridors.

El repartiment de carteres

—Home... home... —deia el senyor Companys tot preocupat pel hall del Palace al seu company en Grau Jansans—. Vols dir que a Economia? si no fos perquè vaig dir allò, encara; però vaig dir que no en sabia un borrall!

—Nada, nada! I en Prieto, ¿que no havia dit que no en sabia de Finances?

—Es clar... però... preferixo no anar a Economia.

—On ens convidaria un ministre és a Comunicacions—intervingué l'Aragai—. Com que heu d'anar i venir constantment i escriure i telegrafiar, això en Companys ho podria portar molt bé.

—Veus? tens raó; i jo, per la part de carreteres—digué en Grau—perquè en qüestió de carreteres i d'autos no em negaràs que hi entengui, jo podria ésser el sotsecretari.

—Però, i els altres, ¿què hi diran? Jo prou em sacrificaria.

Es reuneix l'Esquerra

En vista que només hi havia una cartera a la vista es reuní l'Esquerra per adjudicar-la. La reunió, com a reunió de ciutadans d'una república de treballadors de totes classes, fou laboriosa.

—Amb l'Aragai i en Grau, digué el senyor Companys—haviem pensat en Comunicacions.

—No!—fou el crit unànim.

—Es que Economia...

—No, no; ni Economia ni Comunicacions.

—Voleu dir, doncs, que amb la coneixença de l'Alcalde de Tolosa n'hi hauria prou per demanar Estat?—insinuà modestament el senyor Companys. I afegí més modestament encara:—En francès faig bastants progressos: Le chapeau de mon père n'est pas la serviette de ma nièce: El sembrero de mi padre, eh? no es la servilleta de mi nieta.

—Però—preguntà aleshores el senyor Lluhi—que no vau llegir El Diluvio parlant de l'afer Bloch-Brunet-Ragasol? La mujer del César no sólo debe ser honrada sino que debe parecerlo.

El senyor Companys es tancà tot seguit en un mutisme obstinat i el senyor Lluhi demanà que es posés a votació qui hauria d'ésser el designat per ocupar una cartera, és a dir, per portar-la.

—Que passi a votació—murmurà decidit el senyor Companys.

I passà a votació i, com era d'esperar tingué majoria Nicolau d'Oliver.

—Com que no ens posem d'acord—digué aleshores el senyor Lluhi—ens reunirem un altre dia.

Una reunió a porta tancada

El ministeri s'anava fent. El senyor Azaña corria de l'un a l'altre oferint el seu mostrari

de carteres; la gent es reunia per discutir la qualitat i el preu del gènere. L'Esquerra es reuní per parlar. I tancà la porta. Una porta tancada! No hi ha res com una porta tancada per despertar l'expectació. I l'expectació es despertà i, nerviosa, anava passejant per davant la porta esperant notícies. De tant en tant s'obria la porta i sortia un diputat a saber notícies.

En Gassol sortí un moment a la porta.

—No veus venir ningú, germà Gassol?

—No, Companys, no veig venir ningú.

L'emissari tornà a l'últim.

—Què?

—L'únic que l'Azaña agafaria seria un Xirau Palau.

—No s'hi val! No s'hi val!—cridaren en Companys i en Lluhi. De sobte aquest mirà en totes direccions com cercant algú.

—On és Carner?

Efectivament, en Carner no hi era. Al cap de cinc minuts tornava l'emissari:

—En Carner és ministre d'Hindenburg!

Tothom callà i, com de comú acord i a cor, es posaren a escriure la famosa nota oficial: «L'Esquerra Republicana de Catalunya renuncia a formar part del Govern... etc., etc.».

—A veure, a veure a qui donaran els alts càrrecs—deien amb curiositat. I es feien apostes.

Fins que arribà la relació dels alts càrrecs. Tot seguit, després de comprovar amb satisfacció que, com que tots havien perdut tots havien guanyat, redactaren la segona famosa i desinteressada nota: «L'Esquerra Republicana de Catalunya renuncia a tenir cap representació en els alts càrrecs, etc., etc.».

Qüestions de família

Aleshores anaren a felicitar el senyor Carner i a dir-li que no els representava perquè havien decidit renunciar a tots els càrrecs—no, naturalment els que tenien, sinó els que no tenien—i el felicitaran també perquè trobava ben a punt el seu sotsecretari el senyor Raventós.

—No—digué tot seguit el senyor Carner—; no, perquè és el meu gendre.

—Mare de Déu, quines famílies tan poc unides—comentava després el doctor Aiguader—tenen aquests xicots dels Xiraus Palaus i no fer-ne cas!

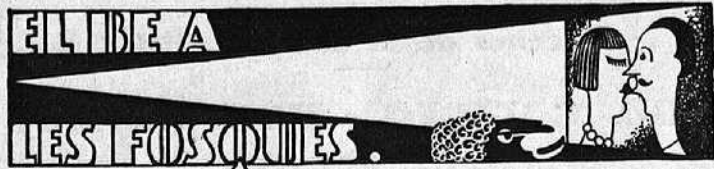
El merescut homenatge al senyor Giralt

El partit radical de Barcelona, el qual sempre ha tingut per norma l'honorabilitat més «acrisolada» dintre de la qüestió municipal, no ha tingut més remei que dedicar un dinar d'homenatge al quasi-ministre de Finances de la Generalitat, senyor Casimir Giralt, amb motiu del seu esclatant èxit en l'afer «Bloch»; car, ¿qui no dubta que la confessió d'una ignorància palesa en matèria financera, posada en boca d'un ministre de finances, constitueix un èxit «radical»? ¿Qui, llevat de l'Emiliàus, podria disputar-li la palma del bon senyor Casimir?

Al mateix Hotel Orient, on començà l'infàmia, començà la redempció; tot de radicals s'asseguraren al voltant de la taula ben parada, i el senyor Giralt entre ells; és de remarcar que no desaparegué cap cullereta ni van llançar-se boletes de pa a la presidència; la quantitat de renecs no passà d'un 50 per 100 de les paraules dites i el vi, àdhuc consumint-se a tot drap, no arribà més enllà d'una prudencial mesura. En fi; tot es descabdellà en mig de la major cordialitat. Cap comensal caigué sota la taula.

Finalment, el doctor Aiguader trameté una lletra delicadíssima; bastà dir que tota ella era escrita damunt de paper fi. No contenia ni un concepte injuriós per al senyor Giralt; tot-hom respirà tranquil.

A proposició del senyor Ulled (don Jesús que no torni) les flors que hi havia damunt la taula foren trameses a Madame Hanau.



En Gori Gori Martínez Sierra ens ha parlat de la seva *Mamà* de Hollywood. La *Mamà* de Martínez Sierra resulta ésser la Catalina Barcena, i el seu avi en Perelló de Segura, que té aquella veu i aquell monocle tan seus i tan permanents. El papà de la *Mamà* de Martínez Sierra és un «corrido». La *Mamà* juga. El papà dels fills de la *Mamà* està a punt a punt d'haver de portar banyes, però el fill del papà i la *Mamà* de Martínez Sierra, que no és, precisament, en Martínez Sierra ni cap germà seu, ho salva tot. Qui ho salva, però, en realitat, és el mateix Martínez Sierra, que és el pare de la seva *Mamà*, a menys que el veritable pare de la seva *Mamà* no sigui la senyora del senyor Martínez Sierra.

Com es veu, els parentius en aquesta pel·lícula, són molt complicats. Per això Palestra, que es preocupa tant del millorament de la raça, ha patrocinat el film.

Senyores i senyors: EL BE NEGRE els invita a llevar-se el barret (1) davant d'aquest magnífic film de Pabst que es titula *Camaraderia*, i que a Bar-

(1) Les senyores, no cal dir-ho, n'estan excusades.

celona ens han servit amb el nom de *Carbó*. Pabst és l'home de *Quatre d'infanteria* i de *L'Opera a quat' sons*, que aquí encara no hem tingut ocasió d'admirar.

En la primera d'aquestes pel·lícules, Pabst ja se'n presenta amb un home que aprofita les seves dots d'artista per a posar-les al servei d'una obra pacifista, de la més noble ambició humanitària.

Però, més que les bones intencions del seu creador, el que apreciem en *Camaraderia* és el gran art cinematogràfic que la vivifica. És un film d'una emoció digníssima, ple de troballes, de novetats, d'invents, a base de la sonoritat. Tot un món nou de possibilitats emotives del cinema a la vista.

Potser *Camaraderia* no tindrà un gran èxit de públic. Ho preveiem.

—Per què?

—Perquè el film és bo de debò.

Fermin Galan. Direm, només — la transcendència del tema ens hi obliga a dir — que la memòria de Fermin Galan es mereixia alguna cosa més que aquest film deplorat.

És un film espanyol. (¿Calia dir-ho?)

El Sr. Carles Soldevila aconseguirà per segona vegada que no li donin el Premi Crexells

En donar compte de la preparació i de l'adjudicació del Premi Crexells 1931, exaltats per l'èxit que preveiem, i més exaltats després, encara, per l'èxit confirmat, ens descuidarem de remarcar amb la insistència que mereixia el cas particular del senyor Carles Soldevila, que, també enguany, amb una tenacitat digna de tenir en compte, ha aconseguit que no l'afavorissin amb el Premi Crexells.

No sabem si el senyor Soldevila es proposa renovar aquesta gesta en anys successius. Si és així, no el felicitem.

El pessebre del Foment de les Arts Decoratives

Poques són les persones que poden dir, amb fonament de causa, quelcom relacionat amb el Pessebre del Foment de les Arts Decoratives. EL BE NEGRE, però, que com els nostres lectors saben, es fica pertot arreu, i d'una manera especial en els pessebres místics, que és on troba els pinsos més adequats a la seva salut delicada, ha aconseguit entrar abans d'hora al local del Passeig de Gràcia.

Les obres estan ben avançades. Tanmateix a darrera hora, en Bohigues, que dirigeix la part d'electrotècnia, i preparava una màquina que havia de fer núvols, pluja, trons, llamps, etc., etc., ha tingut por de no poder fer tronar i ploure com en temps de l'exposició i els ho ha deixat tot a mig fer.

No obstant, hom ha ideat un sistema per a suplir la gestió d'aquest *sabiasso*. Per exemple: l'Adrià Gual hi anirà per estrenar una obra i, naturalment, plourà. Presentaran a l'aprovació l'Estatut de Catalunya i, naturalment, també, farà sol; etc., etc.

El que cridarà més l'atenció, però, serà la modernització de tots els elements pessebrístics: la degollació dels innocents serà dirigida personalment pel doctor Martínez Vargas; en lloc de Reis Màgics hi haurà Presidents Màgics de la República, els quals, arribaran muntats en sengles motos (les motos de Grignon) i Sant Josep i la Mare de Déu es divorciaran al davant del públic.

Finalment el reverend Mossèn Trens, que ha dirigit la part espiritual, a conseqüència d'haver intervingut en un espectacle litúrgic tan moderníssim ha decidit així mateix modernit-

zar-se el cognom, pel qual motiu, s'agrairà a la seva distingida clientela, que d'ara endavant li adrexi la correspondència a nom de Rvd. Mossèn Ferrerocarrils.

LA BORSA LAVIDA

COTITZACIONS

Corones Azafias	3 actes
Carner	Ai, sí!
Companyes	Ai, no!
Angueres	Ai, las!
Ministeri de Comuni-	
cacions	No comunica
«Amazonas de Cristo	
Rey»	500 pts., o...
Lerrouxos emilianats	0'2

Companyes i Angueres sostenen una lluita sorda; per part del senyor Anguera sorda-tartamuda.

Lerroux no pot desempal·lar-se d'«Emilianus»; diu que són carn de la seva carn; encara que la carn de l'Emilianu sigui frigorífica.

L'amistat Companyes-Ragassol no es podia frenar per una cosa tan insignificant com l'afer Bloch

Després de l'afer Bloch, eren molts els que suposaven que en Companyes i en Ragassol eren enemics mortals de necessitat i que allà on es trobessin es rosegarien el fetge sense cap mena de contemplació.

Doncs no senyors. Res d'això, sinó tot el contrari, com ho podran apreciar tal que explicarem a continuació.

Amb motiu del viatge del senyor Azafia a Barcelona, en Companyes i en Ragassol van coincidir en el mateix tren. La cara que es feien no era per engrescar a ningú, i en Ragassol estava més seriós que un rave.

Però vet ací que se li acostà en Companyes, i bo i donant-li un copet a l'espatlla li va dir amablement:

—Hola, amic Ragassol. Sembla que no em vulgueu dir res... Em penso que no hi ha cap motiu perquè vos i jo no ens parlem...

Enguany la missa del gall la diran al Liceu: potser no hi haurà missa; però de galls rai...



L'Almanac d'EL NEGRE que serà posat a la venda un dia d'aquests, publicarà entre altres coses:

- El Santoral del segon "team".
- Com es fa EL BE NEGRE.
- La proclamació de la República a Barcelona.
- Una visió al·lucinant de l'Ajuntament.
- Totes les prediccions — exactes — sobre l'any 1932.
- ... I etc., etc., etc.

Història gloriosa del smoking del senyor Companyes

L'endemà del dia que el senyor Companyes s'havia possessionat del seu càrrec de governador de Barcelona, es va trobar que aquell mateix vespre havia d'assistir a una festa de caràcter oficial, i no tenia smoking.

De primer la solució més senzilla que va trobar fou la d'anar-hi amb americana.

—No som a l'hora de les democràcies? — diuen que va dir—. Doncs aniré d'americana i llestos.

Un dels seus secretaris provà de dissuadir-lo.

—Miri, don Lluís, que farà un mal paper. Tingui present que hi assistirà el capità general i molts altres distingits senyors que aniran mudats. Vostè també hi ha d'anar. Pensi

que vostè és el ciutadà governador de Barcelona...

—I això què hi fa? Res, res. D'americana i llestos. I encara gràcies que no me n'hi vagi amb mànigues de camisa. Si que estariem ben arreglats. Que no s'hi ha de conèixer que ja no tenim monarquia?

—Però senyor Companyes — insistia el secretari — que una cosa és la monarquia i una altra portar smoking. Cregui'm a mi: s'estalviarà un mal paper. I després que d'smoking n'hauria de tenir tothom. ¿No veu que si no és avui serà demà o si no demà passat que l'haurà de menester i li farà falta? I el dia que hagi d'anar a sopar amb una personalitat il·lustre de l'estranger, al Ritz o al Colón, ¿s'avindrà a

anar-hi d'americana i fer el ridícul?

L'home és feble i el senyor Companyes també. I davant de tals arguments va acabar claudicant.

—Transigeixo, però que consti que només és perquè vostè estigui content. Ja pot donar ordres al meu sastre que em faci l'smoking per aquest vespre.

El secretari va agafar l'auto, es va plantar a casa del sastre del senyor Companyes i exposà els motius de la seva visita. Els de cal sastre no se'n sabien avenir.

—Però que es pensen que això de fer un smoking és tan senzill com proclamar la República? — féu astorat el tallador—. Miri, digui al senyor

Als teatres, setmana republicana.

A l'Apol. «A. M. D. G.», la novella del senyor Pérez de Ayala, escenificada per uns autors de Madrid, d'aquells que sempre van de dos en dos.

«A. M. D. G.» ens presenta una novetat dramàtica molt interessant: la part truculenta de l'espectacle es desenrotlla entre el públic. I no us creieu (oh!, Bernat i Duran!) que es tracta d'un plagiat de Pirandello o de Sugranyes. No.

Quatre catòlics-monàrquics, o monàrquics-catòlics, si voleu, esperats davant la possibilitat que una obra de Ramon Pérez de Ayala, aquesta legítima glòria de les lletres espanyoles, pogués passar desapercibuda, han considerat que llur patriòtica missió era la d'anar a prestar un escalf nou al drama políticoclerical. I gràcies als propòsits d'escàndol que generosament i gratuïta cultiven des del pati de butaques, «A. M. D. G.» és obra d'èxit, aplaudida i victorejada.

En vista d'això, molts autors d'aquest país es proposen portar a l'estrena de llurs obres, encara que sigui pagant-ho a preu d'or, uns quants interruptors de les brigades d'assalt del catolicisme triomfant.

Així, almenys, s'asseguren cinquanta representacions de l'obra.

Si els autors no poden comptar amb la col·laboració de les dames i cavallers protestataris (Viva Cristo-Rey!), no tindran altre remei que escriure obres bones.

La corona, del senyor Manuel Azafia, s'ha ressentit de la manca d'avalotadors entre el públic.

Si les senyores de la nostra aristocràcia, en lloc d'anar pels teatrets del Paral·lel a fer escàndol, haguessin preferit no anar més enllà del Goya, en tal dia com avui la senyora Xirgu tindria obra fins al gener.

Què hi farem! Els equips de propaganda republicana de la

bona societat prefereixen anar a avalotar a l'Apol.

El senyor Gastó A. (ah!) Mantua ha pogut estrenar, sense que ningú es cregués en el deure de tirar les butaques a l'escenari.

Si no s'espavila a fer sortir algun jesuïta en escena, no sabem pas com acabarà tot això.

Com no sigui que a darrera hora aconsegueixi el concurs de les dames d'estropajosa...

A la companyia de Novetats ja no figuren la senyora Fornés ni el seu marit, senyor Martí. Ho sentim per en Folch i Torres.

I ara que no parlem de «La Morena de Coll-Blanc», aprofitarem l'ocasió per dir que el senyor Gastó A. (ah!) Mantua ha escrit una obra — encara! — més imbecil que les seves anteriors.

Amb aquest motiu, felicitem efusivament l'empresa de Romea i els admiradors de l'autor més analfabet de Catalunya.

Companyes que no hi ha manera de fer-lo un smoking en vuit o nou hores.

El secretari, mig desolat va tornar al Govern civil amb la cua entre cames.

—Don Lluís, vostè tenia raó de voler-hi anar amb americana. El seu sastre diu que no hi ha temps material de fer-li l'smoking.

Però el senyor Companyes es veu que ja s'havia fet càrrec de què aquell vespre aniria d'etiqueta, perquè contestà al seu secretari:

—Ah, no! Aquest vespre he d'anar d'smoking costi el que costi. Faci-s'ho com vulgui i arregli-s'ho de la manera que millor li sembli.

El secretari cavillà una estona. Després no se li ocorregué altra solució que dir:

—Mirarem a can «Pasca-

sio»...

—Com?

—O si no a can «Penja i Despenja».

El senyor Companyes s'esgarrià.

—I ara! On s'és vist! ¿Què diria la gent si sabia que tot un ciutadà governador de Barcelona duia un smoking de guardarropa?

El secretari va haver de tornar a cal sastre, i els va dir que s'ho arreglessin com millor els semblés, però que el senyor Companyes necessitava un smoking per les set del vespre.

Davant d'aquest conflicte, l'encarregat de la sastreria va tenir una idea salvadora. A casa seva a disposa hi tenia un xicot jove, redactor de *La Rambla*, per més senyes, que precisament feia un mes escassament que se n'havia fet un. L'havia dut un parell de vegades, només. I les seves mides coincidien amb les del senyor Companyes... Ben segur que tractant-se del senyor Companyes, aquell xicot no es negaria a deixar-lo.

—Les mides, don Lluís, són iguals que les de vostè. Potser li serà una miqueta llarg de mànigues, però això rai que s'arregla en cinc minuts.

El senyor Companyes, davant el cas de força major, accedí, amb la condició que no se sapigués, és clar. Però aleshores el que es resistí fou el periodista.

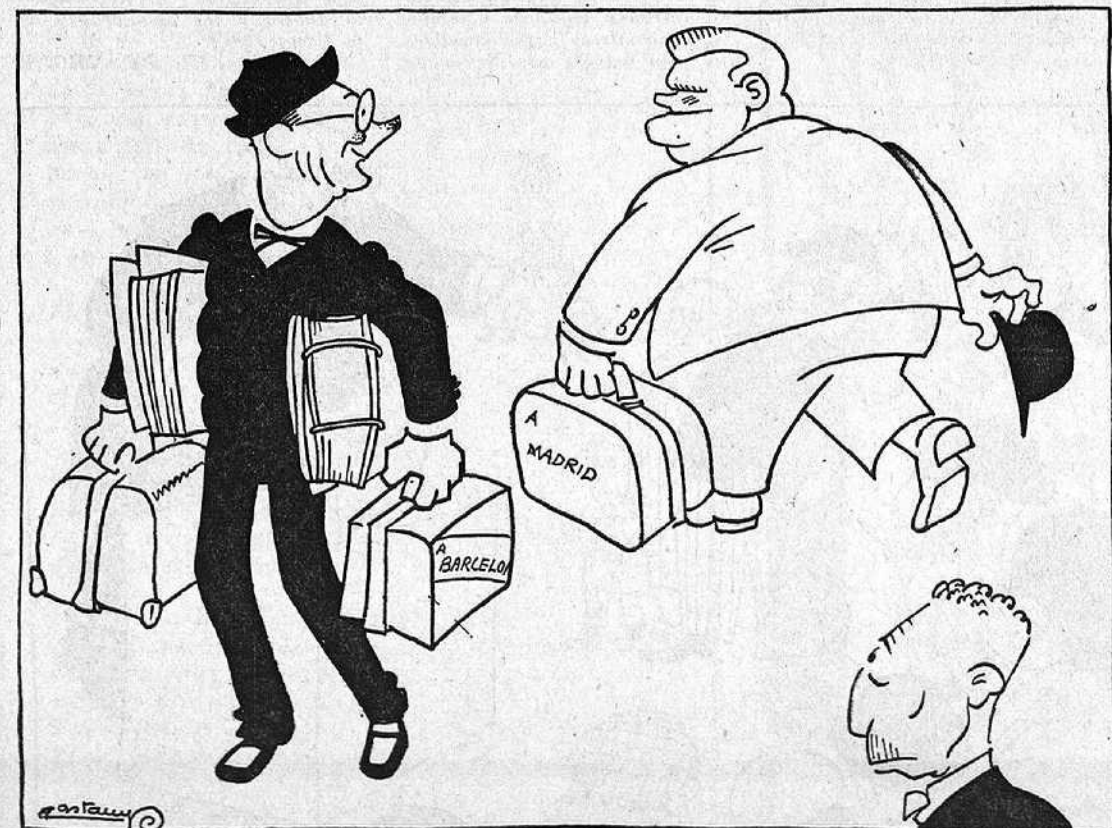
—La meua roba no la deixo a ningú—deia—. Si no té smoking, jo, pobre de mi, no hi tinc cap culpa.

A l'últim, però, ho van arreglar. De quina manera? Doncs comprant-li. No el volia deixar, però accedí a vendre-se'l, amb la promesa de què aquella mateixa setmana n'hi farien un de nou.

D'aquesta manera el senyor Companyes va poder sortir d'a-puros i aquell vespre comparegué a la festa vestit d'etiqueta.

I si no s'ho volen creure, el dia que tinguin ocasió de veure el senyor Companyes vestit d'smoking, fixin-s'hi bé, i veuran que li van haver d'escurçar les mànigues.

I si ni així no volen donar crèdit a les nostres paraules, preguntin-ho al jove Xavier Picanyol, primitiu propietari de l'smoking de referència, que ens guardarà de mentir.



Carner.—Pulvis eris et pulvis reverteris.

Nicolau.—Qui te fecit te desfecit.

Companyes.—Llamp! Tots dos saben el francès.